

hvor langt hans Part efter Omstændighederne bør gaa i sine Indrømmelser og Tilbud, samt hvilke Tilbud fra den anden Side Parten bør gaa ind paa for at opnaa en mindelig Afgjørelse af en saadan Beskaffenhed, at han kan være tjent dermed. — Naar Sagsførerne gives Udgang til Forligskommissionen, vil Forholdet naturligvis udvikle sig derhen, at Parten i mange Tilfælde vil møde i Forligskommissionen med sin Sagsfører. I Reglen vil Parten have konsuleret en Sagsfører forinden Forligsprøven, og han indgaar intet Forlig uden efter Samraad med denne, men saalænge Sagsføreren ikke har Udgang til at overvære Mæglingen og vejlede sin Mandant under denne, vil han i vanskeligere og mere tvivlsomme Sager kun have den Udvei at paalægge Parten ikke at indgaa Forlig for Kommissionen, thi han kan ikke stole paa, at hans Mandant vil være istand til at overse de Forslag, som i en saadan Sag maatte fremkomme under Mæglingen, og til at bestemme, om det Forlig, der muligens bydes, er af den Beskaffenhed, at Mandanten kan eller bør modtage det. Sagsføreren kan derhos bedre end Forligsmægleren klare for en Part, hvorvidt hans Ret strækker sig, samt paavise de mulige formelle eller reelle Hindringer for denne, og det er givet, at mange Sager, efter at være henvist fra Forligskommissionen, finde deres Afgjørelse paa Sagsførernes Kontorer. — Naar Forordningen af 10de Juli 1795 nedlægger Forbud imod, at Sagsførerne maa give Møde i Forligskommissionerne, har Grunden dertil sikkert udelukkende været en Frygt for, at Sagsføreren formedelst sin Stilling ikke skulde vise tilstrækkelig Omhu for Opnaaelsen af Forlig, men denne Frygt turde ved en nærmere Betragtning vise sig, i alt Fald under de nuværende Forhold, at være ubegrundet. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forlig kunne Sagerne deles i to Hovedklasser: 1) alle Sager, som gaa ud paa at faae en Pengefordring exigibel — i hvilke Sager der sjelden er Tale om juridiske Kvæstioner af nogen Betydning, og 2) de Sager, der angaa egentlige Retsspørgsmaal. I de første Sager, som ere det langt overveiende Antal*), skulde Sagsførerne fremfor Alt at faae en hurtig Afgjørelse, at faae en exigibel Fordring ved Hjælp af et Forlig, thi dette sætte deres Mandanter Pris paa; og i de egentlige Retsstræiter maa det anses givet, at Sagsførere altid ere raadspurgte af begge Parter, forinden Sagen begynder, og der bliver da intet Forlig, naar Sagsførerne ikke faae det istand. — Det er en Misforstaaelse, naar

man antager det for Sagsførernes Opfattelse, at det mere er i deres Interesse at føre en, unyttig Proces end at tilveiebringe et fornødt Forlig, og den Sagsfører, der maatte være en saadan For- mening, vil meget snart blive belært om det Mod- satte. Der er nu Sagsførere nok at vælge imel- lem, og Befolkningen har Diet meget vel aabent for og kommer hurtigt til et Skjøn ved, hvor- vidt en Sagsfører med Akkuratsej og Paalidelig- hed udfører de ham betroede Forretninger, og i det Hele over, hvilke Sagsførere det bedst lønner sig at bruge; og den Sagsfører, der af den al- mindelige Mening udpeges som den, der mere har sin egen Interesse for Die end sin Mandants, faar Intet at bestille, og har han Noget, skal han hurtigt miste det. — Forinden Flertallet for- lader denne Materie, kan man ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa en Domstol, der selv foretager Forligsmæglingen i de til den henlagte Sager, og ved hvilken det maa anses givet, at Sagsføreren Udelukkelse fra Forligsmæglingen virker særlig uheldigt, nemlig Gjældscommissionen i Kjø- benhavn. Ved denne Diet alene behandles om- trent ligesaamange Sager, som ved alle de andre Domstole tilsammen i hele Landet, nemlig i Gjen- nemsnit noget over 3,000, og det udelukkende smaa Gjældsager af en mindre Værdi end 200 Kroner, altsaa Sager, som kun kunne bære smaa Omkostninger. For dem, der kjende Noget til det lidet Behagelige ved at møde i Gjældscommis- sionen, navnlig formedelst den lange Ventetid, som Sagerne Mængde gjør uundgaelig, vil det ikke synes underligt, at Parterne benytte ethvert rimel- ligt Forsald til ikke at møde personligt, og som Forholdet nu er, vil i saa Fald en Part, uanset at han i Reglen har konsuleret sin Sagsfører og kunde ønske ham til at møde for sig, have at skaffe og betale en Mand til at møde for sig ved Forligsmæglingen. Dobbelte Udgifter kunne saa- danne Smaasager ikke bære, og Følgen bliver da altså ofte den, at Sagerne i deres Helhed over- lades til de Personer, som paa Grund af den nugjældende uheldige Ordning have et Spille- rum og en Virkekreds ved Gjældscommissionen, der i flere Retninger er lidet heldig, og med Hen- syn til hvilke det maa formodes, at Parten ofte faar sin Sag mindre godt ført igjennem og kommer til at betale mere, end om han fra først af kunde have benyttet sin Sagsfører. — Resulta- tet af de foranstaaende Betragtninger turde altsaa blive det, at det nok saa meget er i Befolkningens Interesse som i Sagsførernes, at det bestaaende Forbud mod sidstnævntes Møde i Forligskommis- sionen heves.

Med Hensyn til de enkelte Endringsforslag bemærkes følgende:

Til § 2.

Naar Lovforslaget blandt de Sager, hvori det for Fremtiden skal være tilladt at gaa For-

*) Ifølge statistisk Labelværk, 3die Række, 29de Bind, som giver en Overfugt over den civile Retspleie i 1871 og 1872, stiller Forholdet for hele Landet sig saaledes:

	1871.	1872.
Gjældsager	6,631	6,151
Andre Retsager	617	600